

Hodnota za peniaze projektu

Obnova sieťovej infraštruktúry v pôsobnosti MS SR

Január 2025

Upozornenie

Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície a projekty. Tento materiál je hodnotením Ministerstva financií SR k zverejnenej štúdii uskutočniteľnosti. Hodnotenie pripravili pod vedením Martina Haluša a Martina Kmeťka, Michal Jerga a Ján Chocholáček.

Ekonomické hodnotenie MF SR má odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.

Zhrnutie

Opis projektu podľa štúdie uskutočniteľnosti

- **Ministerstvo spravodlivosti SR (MS SR) plánuje obnoviť sieťovú infraštruktúru na súdoch a ostatných lokalitách v pôsobnosti rezortu.** Podľa štúdie sú zariadenia využívané v súčasnosti na konci svojej životnosti a ich ďalšie používanie predstavuje bezpečnostnú hrozbu. Projekt preto navrhuje ich výmenu za nové, podporované zariadenia, vrátane rozšírenia o zariadenia kybernetickej bezpečnosti. Ich výmena podľa štúdie taktiež zabezpečí vyššiu priepustnosť siete, čo pomôže zrýchliť komunikáciu a výmenu informácií medzi rezortom a súdmi.
- **Celkové náklady projektu na obdobie 10 rokov sú 12,4 mil. eur, z toho investičné náklady sú odhadované na 11,8 mil. eur a prevádzkové náklady sú vo výške 0,6 mil. eur na 10 rokov.** Investícia je tvorená nákupom sieťových zariadení (9,7 mil. eur), licencií a softvéru (0,9 mil. eur) a inštalačnými a konfiguračnými prácami pre zariadenia a softvér (1,2 mil. eur). Ročné prevádzkové náklady po zapojení sieťových zariadení do prevádzky sú odhadované vo výške 0,1 mil. eur, neuvažuje sa so žiadnymi platbami za licencie. Financovanie investície má byť zabezpečené z prostriedkov Plánu obnovy, prevádzka zo štátneho rozpočtu.

Hodnotenie MF SR

- **Pre zvýšenie efektivity práce súdov je okrem obnovy sieťovej infraštruktúry potrebné dokončiť aj digitalizáciu súdnych konaní a rozhodnutí.** Cieľom reformy súdnej mapy a nadväzujúcich investícií v Pláne obnovy je zvýšenie efektivity práce súdov a zrýchlenie súdnych konaní. K tomu čiastočne prispeje aj obnova sieťovej infraštruktúry, ktorá súdom zabezpečí rýchlejšiu a bezpečnejšiu sieť. Výraznejšie zrýchlenie činností súdov by priniesla digitalizácia súdnych konaní a súdnych spisov a rozhodnutí s možnosťou v nich vyhľadávať.
- **Po zohľadnení zľavy, ktorú na nákup rovnakých produktov dostáva verejná správa ČR, by investičné náklady projektu boli nižšie o 2,6 mil. eur.** Odhad nákladov bol určený na základe 4 ponúk od IT dodávateľov, ktoré počítajú so zľavou 22 % oproti cennikovej cene výrobcu. Zľava z cennikovej ceny, ktorá sa bežne pri takýchto produktoch poskytuje môže byť vyššia. Príkladom je [rámcová zmluva](#) v Českej republike, ktorá definuje minimálnu zľavu pri nákupe rovnakých produktov na úrovni 41,4 % z cennikových cien a dodatočnú zľavu získavajú organizácie priamo súťažou vo verejnom obstarávaní. Úprava jednotkových cien o zľavu ešte pred tým, ako MS SR vyhlási verejné obstarávanie zaisťuje, že produkty budú obstarané za cenu bežnú na trhu.
- **Nákup inštalačných a konfiguračných prác za cenu na úrovni benchmarku verejnej správy môže náklady znížiť o 0,3 mil. eur.** Kapacity potrebné na nastavenie a zapojenie nakúpených zariadení plánuje MS SR zabezpečiť cez platnú zmluvu s IT dodávateľom. Ceny za deň práce stanovené v tejto zmluve sú vyššie ako ceny, za ktoré rovnaké činnosti nakupujú iné organizácie verejnej správy. Jednaním s dodávateľom o ich znížení, resp. ich zabezpečením cez nové obstarávanie s nastavením cien na úrovni benchmarku by bolo možné ušetriť 0,3 mil. eur. Po započítaní nákladov na prevádzku softvéru a správu licencií môže byť výška ročných prevádzkových nákladov vyššia o 0,1 mil. eur. Dôvodom nižších výdavkov môže byť charakter projektu, ktorý nevyžaduje náklady na SLA zmluvu pre podporu aplikácie, ich výšku je ale vhodné overiť a v prípade potreby zabezpečiť ich financovanie v rámci rozpočtu MS SR.
- **Obnova IT zariadení by mala byť plánovaná priebežne podľa ich veku, časť menených zariadení je bez podpory viac ako 10 rokov.** Projekt počíta s nákupom 1 313 zariadení a licencií. Časť zariadení je náhradou za zariadenia, ktorých životnosť skončila aj pred viac ako 10 rokmi a mali byť už vymenené. Namiesto jednorazovej kompletnej obmeny je preto v budúcnosti vhodné realizovať priebežnú a pravidelnú obnovu IT zariadení podľa konca podpory jednotlivých zariadení. Na to je potrebné vypracovať dlhodobý plán obnovy výpočtovej techniky a sieťovej infraštruktúry rezortu, s ktorým počíta aj Plán obnovy. Tento dokument nie je súčasťou hodnotených podkladov.

Odporúčania

- **Jednotkové ceny zariadení nastaviť podľa cien bežne dostupných na trhu a zohľadniť zľavy oproti cennikovej cene, ktoré dodávatelia rovnakých zariadení poskytujú v ČR (pri zľave podľa rámcovej zmluvy v ČR úspora vo výške 2,6 mil. eur).**

- So súčasným dodávateľom jednať o znížení jednotkových cien IT prác na úroveň benchmarku SR (potenciálna úspora 0,3 mil. eur), alternatívne vyhlásiť nové obstarávanie na IT práce s cenami na úrovni benchmarku SR.
- V priebehu realizácie projektu:
 - Pripraviť koncepciu obnovy sieťovej infraštruktúry s plánom postupnej obnovy zariadení s končiacou životnosťou.
 - Predložiť MF SR plán realizácie všetkých IT projektov s cieľom zefektívniť prácu súdov spolu s ich odhadovanými nákladmi a predbežným harmonogramom.

Popis projektu

Ministerstvo spravodlivosti SR (MS SR) plánuje obnoviť sieťovú infraštruktúru na súdoch a ostatných lokalitách v pôsobnosti rezortu. Zariadenia využívané v súčasnosti sú na konci svojej životnosti a nie sú ďalej podporované výrobcami, čo môže predstavovať bezpečnostnú hrozbu. Ich výmena za nové a podporované zariadenia je preto odôvodnená. Zároveň bude dosiahnutá vyššia úroveň kybernetickej bezpečnosti a zabezpečená vyššia priepustnosť siete, čo pomôže zrýchliť komunikáciu a výmenu informácií medzi rezortom a súdmi.

Ciele projektu

Pre zvýšenie efektivity práce súdov je okrem obnovy sieťovej infraštruktúry potrebné dokončiť aj digitalizáciu súdnych konaní a rozhodnutí. Realizácia projektu obnovy sieťovej infraštruktúry zefektívni prácu súdov len čiastočne, mala by byť doplnená aj digitalizáciou súdnych konaní a judikatúry s možnosťou vyhľadávania. Tieto ciele boli popísané aj v Pláne obnovy a mali byť naplnené najmä nasadením nových informačných systémov Obchodného registra a Centralizovaného systému súdneho riadenia. Aj po realizácii obnovy infraštruktúry preto ostávajú ciele týchto projektov relevantné a v maximálnej možnej miere by mali byť naplnené z prostriedkov Plánu obnovy.

Identifikácia potreby

Výmena zastaraných a nepodporovaných sieťových zariadení je potrebná, pomôže zvýšiť kybernetickú bezpečnosť rezortu, zrýchliť komunikáciu a zdieľanie informácií medzi súdmi. V súčasnosti využívané zariadenia sú na konci svojej životnosti s priemerným vekom viac ako 10 rokov a v blízkej budúcnosti nebude možné zabezpečiť ich servisnú podporu. Po jej uplynutí prestávajú výrobcovia zariadení poskytovať technickú podporu, čo predstavuje riziko pre ich plynulú bezproblémovú prevádzku a bezpečnosť IT systémov rezortu a súdov.

Obnova IT zariadení by mala byť plánovaná priebežne podľa konca ich životnosti a podpory od výrobcu. Projekt počíta s nákupom 1 313 zariadení a dodatočných licencií na riadenie prístupov. Časť zariadení je náhradou za zariadenia, ktorých životnosť skončila aj pred viac ako 10 rokmi a výrobca na nich neposkytuje podporu. Namiesto jednorazovej kompletnej obmeny je preto v budúcnosti vhodné realizovať priebežnú a pravidelnú obnovu IT zariadení podľa konca životnosti a podpory jednotlivých zariadení. Na to je potrebné vypracovať a sprístupniť dlhodobý plán obnovy výpočtovej techniky a sieťovej infraštruktúry rezortu.

Analýza alternatív

Štúdia neporovnáva žiadne alternatívy, z povahy projektu to však nie je potrebné. Dôležité je správne nastavenie rozsahu projektu a jednotkových cien obstarávaných zariadení. Obmena zastaraných sieťových zariadení je bežnou a pravidelnou aktivitou v rámci IT správy rezortu. Pri tejto činnosti je preto dôležité najmä presné určenie, koľko a akých zariadení je potrebné nahradiť, resp. doplniť. Následne má rezort nastaviť jednotkové ceny do verejného obstarávania tak, aby jasne ukazovali, aké ceny očakáva a aké sú bežne dostupné na trhu. Preto porovnanie alternatív zachovania súčasného stavu a obnovy zariadení je pre potreby projektovej dokumentácie postačujúce.

Ekonomické hodnotenie

Investičné náklady sú odhadované na 11,8 mil. eur a vychádzajú z ponúk možných dodávateľov. Výška investičných nákladov je nastavená ako priemer obdržaných priebežných ponúk 4 potenciálnych dodávateľov, ktoré pri nákupe zariadení počítajú s úsporou 22 % oproti cenníkovej cene. V jednotkovej cene je okrem ceny zariadenia započítaný aj náklad na potrebné licencie a softvér.

Tabuľka 1: Investičné a prevádzkové náklady projektu

	Hardvér	Softvér + licencie
Investičné náklady	10,1	1,7
Zariadenia	9,7	0,9
Inštalácia a konfigurácia	0,4	0,7
Prevádzka (1 rok)	0,1	0,0

Zdroj: ŠU, Spracovanie: ÚHP

Ak by MS SR nastavilo ceny na úrovni cien rámcovej zmluvy v ČR, môže požadované produkty kúpiť o 2,6 mil. eur lacnejšie. Odhad nákladov bol určený na základe 4 ponúk od IT dodávateľov, ktoré počítajú so zľavou 22 % oproti cenníkovej cene výrobcu. Zľava z cenníkovej ceny, ktorá sa bežne pri takýchto produktoch poskytuje môže byť vyššia. Príkladom je [rámcová zmluva](#) v Českej republike, ktorá definuje minimálnu zľavu pri nákupe rovnakých produktov na úrovni 41,4 % z cenníkových cien. Ďalšiu dodatočnú zľavu j možné potom získať priamo v súťaži, v prípade ČR dosahujú konkrétne nákupy z rámcovej zmluvy dodatočnú zľavu až do úrovne 5,1 % pre jednotlivé typy zariadení. Je preto vhodné ešte pred vyhlásením verejného obstarávania zo strany MS SR upraviť predpokladanú hodnotu zákazky na úroveň bežne poskytovaných zliav z cenníkových cien.

Tabuľka 2: Úspora rozpočtu projektu voči dosiahnutým zľavám v ČR

Zariadenie	Rozpočet	Zľava			Úspora	
		Projekt	Rámcová zmluva ČR	Konkrétne nákupy ČR	Rámcová zmluva ČR	Konkrétne nákupy ČR
Pristupové prepínače C9300	5,6	22,3%	41,4%	43,8%	1,3	0,2
Pristupové prepínače C9200	1,0	22,3%	41,4%	46,5%	0,2	0,1
Firewall (typ 1)	0,3	22,3%	41,4%	45,0%	0,1	0,0
Virtuálny riadiaci server pre LAN	0,0	22,3%	41,4%	43,0%	0,0	0,0
Licencie Manažment identity (typ 1)	0,3	22,3%	41,4%	43,0%	0,1	0,0
Ostatné zariadenia, licencie a softvér	3,5	22,3%	41,4%	41,4%	0,9	0,0
Spolu	10,6	-	-	-	2,6	0,2

Zdroj: ŠU, Spracovanie: ÚHP

Ďalšiu úsporu 0,3 mil. eur je možné dosiahnuť aj jednaním s dodávateľom inštalačných a konfiguračných prác na úroveň benchmarku SR. Inštalačné a konfiguračné práce v rozsahu 1 839 človekohodní a nákladmi 1,2 mil. eur majú byť realizované cez platnú zmluvu rezortu s dodávateľom týchto prác. Jednotkové ceny pre IT role technik, špecialista a pracovník kybernetickej bezpečnosti sú vyššie ako benchmark cien IT prác vo verejnom sektore SR. Je preto vhodné jednať s dodávateľom o znížení jednotkových cien IT prác na úroveň benchmarku SR, čo môže priniesť úsporu 0,3 mil. eur.

Po započítaní nákladov na prevádzku softvéru a správu licencií môže byť výška ročných prevádzkových nákladov vyššia o 0,1 mil. eur. Projekt uvažuje len s ročnými nákladmi na podporu prevádzky hardvérových zariadení vo výške 0,1 mil. eur ročne. Neuvažuje so žiadnymi prevádzkovými nákladmi pre softvérovú časť a licencie na manažment identít a bezpečnosti. V bežných IT projektoch je ročná prevádzka vrátane poplatkov za licencie na úrovni 5 – 7 % investície, pri takomto porovnaní by mohli byť uvažované výdavky v projekte podhodnotené. Dôvodom nižších výdavkov môže byť charakter projektu, ktorý nevyžaduje náklady na SLA zmluvu pre podporu aplikácie, výšku prevádzkových výdavkov je ale vhodné overiť. Ich financovanie je následne potrebné zabezpečiť v rámci rozpočtu MS SR.

Tabuľka 3: Vplyvy na rozpočet verejnej správy (mil. eur s DPH)

Zdroj finančného krytia	2025	2026	2027	2028-2034*
Plánované investičné náklady	11,8	-	-	-
Z toho rozpočtovo nekrytý vplyv zo ŠR	-	-	-	-
Z toho kryté v rámci Plánu obnovy	11,8	-	-	-
Plánované prevádzkové náklady	0,1	0,1	0,1	0,1
Z toho rozpočtovo nekrytý vplyv zo ŠR	-	-	-	-
Z toho rozpočtovo krytý vplyv zo ŠR	0,1	0,1	0,1	0,1

*Ročne za obdobie 2028-2034

Zdroj: ŠU, Spracovanie: ÚHP